

KAINUUN
YMPÄRISTÖKESKUS

Kainuun ympäristökeskus

PL 115
87101 Kajaani
puh. 08-61631

PÄÄTÖS ilmoituksesta

Kajaani 24.5.2005
Dnro KAI-2004-Y-6-18

ASIA

Pilaantuneen alueen puhdistamista koskeva ympäristönsuojelulain 78 §:n mukainen ilmoitus.

ILMOITUKSEN TEKIJÄ

SOILI-kohdenumero: 89670-16-92

Oy Shell Ab
PL 1000
00321 Helsinki
yhteyshenkilö: Terhi Kurki
puh. 04 243454 226

asiamies:

päätökset, vastinepyynnöt yms.:

Öljyalan Palvelukeskus Oy, SOILI-ohjelma
PL 1405
00101 Helsinki
puh. (09) 6226 150
telefax (09) 6226 1510

muut kysymykset:

Öljyalan Palvelukeskus Oy, SOILI-ohjelma c/o
Projektipäällikkö Seppo Nikunen
JP-Talotekniikka Oy
Kaivokatu 7 C
53100 Lappeenranta
puh. (05) 541 8431
telefax (05) 541 8411

PUHDISTETTAVA ALUE

Kohde sijaitsee Suomussalmella ositteessa Näljängäntie 45. Kiinteistö (777-16-10-14 ja 777-16-10-25) asuin- ja liikerakennuksilla kaavoitetulla tontilla. Tutkimuskohteena olevan kiinteistön omistavat Ritva ja Matti Taskinen. Tutkimus ja kunnostus on kohdistettu Oy Shell Ab:n ja kiinteistön omistajan välisen sopimuksen perusteella Oy Shell Ab:n vastuulla olevaan alueeseen.

ASIAN VIREILLETULO

Ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta on saapunut Kainuun ympäristökeskuksen käsiteltäväksi 23.2.2005.

ILMOITUS

Yleistä

Kiinteistöllä on harjoitettu polttonesteiden jakelua päivittäistavarakaupan ohella. Kauppakiinteistö on rakennettu 19050-luvulla ja jakelutoiminta on alkanut 1967. Jakelutoiminta päättyi 1997 myymälärakennuksen palon jälkeen. Polttonesteitä varastoitiin sekä maanalaisissa että maanpäällisissä varastosäiliöissä.

Ritva ja Matti Taskinen ovat omistaneet kiinteistön joulukuusta 1987 alkaen. Kiinteistön omistajien suostumus kiinteistön tutkimiseen Shellin säiliöiden ja jakelualueen osalta ja tarvittaessa kyseisen alueen kunnostamiseen SOILI-ohjelmassa on annettu 14.7.2004. Taskisten aluetta, Ritva Taskisen omistamien maanpäällisten säiliöiden aluetta sekä huoltokuilun aluetta ei toimeksiannon perusteella ole tutkittu.

Kiinteistön maaperää ei ole aiemmin tutkittu. 1970-luvulla havaittiin alueen kaivojen olevan öljyhiiivedyillä pilaantuneita. Syytä, miksi öljyä joutui pohjaveteen, ei selvitetty. Alueelle vedettiin vesijohto.

Polttonesteistä polttoöljyä ja valopetrolia varastoitiin maanpäällisissä säiliöissä (3 m³). Säiliöt poistettiin kiinteistöltä jakelutoiminnan päätyttyä. Niiden varastointi- ja jakelualueetta ei tässä yhteydessä tutkita. Maanalaiset 8 m³:n säiliöt, joissa varastoitiin bensiiniä, sekä 7.5 m³:n maanalainen dieselsäiliö on tyhjennetty ja tuuletettu. Dieselöljyn ja bensiinin jakelua varten on alueella yhteinen mittarikoroke, joka on paikoillaan, mutta jakelumittarit on poistettu. Mittareiden perustukset puretaan SOILI-ohjelmassa. Kiinteistöllä ei ole ollut öljynerotinta. Kiinteistöllä on lisäksi asuinrakennuksen lämmitysöljysäiliö, joka jätetään edelleen maahan.

Pilaantumisen tutkiminen

Kohteessa tehtiin kairauksia 15.11.2004. Tutkimuspisteitä oli kaikkiaan kymmenen. Alueelle ei asennettu pohjavesiputkia, koska kallion pinta tuli 2 m:n syvyydellä vastaan, eikä kallion päällä ollut vesikerrosta. Alueen kaivoista otettiin kaksi vesinäytettä.

Maastohavaintojen ja pikatestitulosten perusteella valittiin laboratoriotutkimuksiin kolme maanäytettä ja kaksi kaivovesinäytettä. Laboratoriotulokset on esitetty taulukossa 1. Maaperässä havaittiin kohonneita keskitysleiden pitoisuuksia pisteissä KK7 ja KK3. Kohteessa ei esiinny sedimentin, pohja- eikä pintaveden pilaantuneisuutta

Taulukko 1. Laboratorioanalysoitujen näytteiden analyysitulokset maanäytteet mg/kg ja vesinäytteet µg/l.

	ottosyvyys (m)	bentseeni	tolueeni	etyylibentseeni	ksy-leeni	MTBE	TAME	muut hiilivedyt	TVOC C ₄ -C ₁₀	keskitiselet C ₁₀ -C ₂₃	raskaat hiilivedyt C ₂₃ -C ₃₅
maanäytteet											
SAMASE ohje-arvo		0.5	2	5	0.5				100	300	6000
SAMASE raja-arvo		25	120	50	25				500	1000	2000
KK1	1,0-1,5	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,02	<0,02	<0,02	<0,02	<50	<50
KK3	1,0-1,5	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,02	<0,02	2,4	2,4	2900	180
KK7	0,5-1,0	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,02	<0,02	0,23	0,23	880	550
vesinäytteet											
VN1	<0,05	1,1	<0,05	<0,05	<0,05	<0,01	<0,01	<0,01	1,1	<0,3	<0,3
VN2	<0,05	<0,5	<0,05	<0,05	<0,05	<0,01	<0,01	<0,01	<0,1	<0,3	<0,3

Puhdistussuunnitelma

Maaperä kunnostetaan massanvaihdolla eli pilaantunut maaperä poistetaan ja korvataan puhtailla maa-aineksilla. Kiinteistöllä sijaitsee asuin- ja liikerakennuksille kaavoitetulla tontilla ja se on nykyisin liikekäytössä. Maaperän kunnostuksen tavoitetasona esitetään käytettäväksi SAMASE-ohje-arvoja. Mikäli jostakin rajoittavasta tekijästä johtuen kunnostuksella ei saavuteta tavoitepitoisuuksia laaditaan riskitarkastelu. Siinä arvioidaan aiheuttavatko ylitykset välitöntä vaaraa ympäristölle ja terveydelle sekä voidaanko maaperä jättää osittain puhdistumaan luontaisesti vai tarvitaanko jatkotoimenpiteitä.

Massanvaihtoalueen laajuus on yhteensä noin 90 m². Kaivettavan maa-aineksen kokonaismäärä on noin 365 m³itd, josta pilaantuneen maa-aineksen määrä alustavan arvion mukaan on noin 300 m³itd. Mittarijalka ja kolme maanalaista säiliötä poistetaan kunnostuksen yhteydessä.

Kunnostustyö

Maaperän kunnostus sisältää pääkohdittain seuraavat vaiheet:

- säiliöiden puhdistus ja kaasuvapautus
- säiliöiden ja imuputkistojen poisto
- jakelumittareiden perusteiden poisto
- rakenteiden alapuolisen maaperän tutkiminen
- massanvaihto eli pilaantuneet maa-ainekset poistetaan ja korvataan puhtailla maa-aineksilla

ASIAN KÄSITTELYN TAUSTAA

Hankitut lausunnot

Kainuun ympäristökeskus ei ole katsonut aiheelliseksi pyytää lausuntoa Suomussalmen kunnalta.

YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Kainuun ympäristökeskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä esitetyn alueen puhdistussuunnitelman ja sen toteutuksen. Puhdistustöissä on noudatettava seuraavia kohtia:

1. Puhdistustöiden aloittaminen, valvonnasta vastaavan henkilön nimi yhteystietoineen ja työn kulun mahdolliset muutokset on ilmoitettava etukäteen Kainuun ympäristökeskuksen ja Suomussalmen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille.
2. Puhdistusvaatimuksena on pidettävä SAMASE-ohjeartikselia, mikäli se on kohtuudella saavutettavissa. Mikäli puhdistustyön aikana ilmenee, että pilaantunut alue on selvästi oletettua laajempi, tulee asiasta ilmoittaa Kainuun ympäristökeskukselle ja Suomussalmen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.
3. Pilaantuneet maa-ainekset voidaan toimittaa kaatopaikalle, jolla on lupa vastaanottaa pilaantuneita maita. Maamassojen sijoittamisesta kaatopaikoille on oltava etukäteen yhteydessä kaatopaikkojen ylläpitäjiin.
4. Puhdistustyömaa tulee järjestää siten, että poistettavat ja kiinteistölle jäävät massat pidetään erillään. Poistettavista maamassoista ja jätteistä tulee pitää kirjaa. Jos alueelta löytyy ongelmajätteitä, on niiden poistosta laadittava lisäksi siirtoasiakirja. Puhdistustyö on toteutettava aiheuttamatta tarpeetonta ympäristö- tai terveyshaittaa.
5. Kaivannoista mahdollisesti poistettavat öljyiset vedet on käsiteltävä asianmukaisesti.
6. Puhdistustöiden yhteydessä maaperästä on poistettava maan-alaiset polttoainesäiliöt sekä polttoaineen johtamiseen ja jakeluun kuuluvat rakenteet.
7. Kunnostuksen loppuraportti tulee toimittaa Kainuun ympäristökeskukseen kolmen kuukauden kuluessa puhdistustöiden päättymisestä.

PERUSTELUT

Ympäristösuojelulainsäädännön voimaantulon jälkeen annettun lain 22 §:n perusteella ennen ympäristösuojelulain voimaantuloa tapahtuneeseen maaperän pilaantumiseen sovelletaan ympäristönsuojelulain 12 luvun säännöksiä, jos pilaantuminen on aiheutettu jätelain voimaan tulon 1.1.1994 jälkeen. Jätelain 77 §:n mukaan roskaamiseen ja maaperän saastumiseen, joka on tapahtunut ennen lain voimaantuloa, sekä kaatopaikkaan ja muuhun jätteen käsittelypaikkaan, jonka toiminta on päättynyt ennen lain voimaantuloa, sovelletaan jätelain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Tässä tapauksessa pilaantumisen voidaan katsoa tapahtuneen ennen vuotta 1994, joten pilaantuneen maan puhdistukseen sovelletaan jätelain 77 §:n mukaisesti aiemmin voimassa olleita säännöksiä eli mm. jätehuoltolakia. Pilaantuneen maan puhdistamisesta määrää kuitenkin alueellinen ympäristökeskus. Asian käsittelyyn ja menettelyyn sovelletaan aina ympäristönsuojelulakia. Asia on käsitelty 1.3.2000 voimaan tulleen ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaisena ilmoituksena, koska pilaantuneen alueen laajuus ja maaperän pilaantumisen aste on riittävästi selvitetty ja puhdistamisessa noudatetaan yleisesti käytössä olevaa puhdistusmenetelmää ja toiminnasta ei aiheudu ympäristön muuta pilaantumista.

Kainuun ympäristökeskus katsoo, että puhdistusvaatimuksena on pidettävä SAMASE ohjearvotason, mikäli se on kohtuudella saavutettavissa. Kun puhdistus toteutetaan huolellisesti ja tämän päätöksen mukaisesti, ei toiminnasta katsota aiheutuvan tarpeetonta ympäristö- tai terveyshaittaa.

Alueelta mahdollisesti löytyvät ongelmajätteet luokitellaan ympäristöministeriön asetuksen yleisimpien jätteiden ja ongelmajätteiden luettelon (1129/2001) mukaan ongelmajätteiksi, joiden käsittely ja siirtäminen edellyttää ongelmajätteiden käsittelyssä ja siirtämisessä noudatettavaa käytäntöä.

Töiden aloittamisesta ilmoittaminen sekä kirjanpito- ja raportointivelvoitteet ovat tarpeen muun muassa viranomaisvalvonnan ja tietojen tallennuksen kannalta.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki 63, 75, 78, 83 ja 96 §

Ympäristönsuojeluasetus 24 - 27 §

Jätelaki 3, 15, 77 §

Jäteasetus 3, 3a, 7 §

Laki ympäristönsuojelulainsäädännön voimaansaamisesta (113/2000) 19, 22 §

Ympäristöministeriön asetus alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista (1237/2003)

Ympäristöministeriön päätös yleisimpien jätteiden sekä ongelmajätteiden luettelosta (1129/2001)
Valtioneuvoston päätös (659/1996) ongelmajätteistä annettavista tiedoista sekä ongelmajätteiden pakkaamisesta ja merkitsemisestä.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

MAKSU

Maksu on 962.50 euroa.

Maksun perusteena on käytetty ympäristöministeriön asetusta alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista (N:o 1237/2003), jonka mukaan pilaantuneen maaperän puhdistamiseksi tehtävän ilmoituksen käsittelyä koskevan päätösten maksu on 38.50 euroa kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Asian käsittelyyn on kulunut aikaa 25 tuntia.

PÄÄTÖS

Hakijalle (Öljyalan palvelukeskus, SOILI ohjelma) saantitodistuksella

TIEDOKSI

Oy Shell Ab/Terhi Kurki, PL 1000, 00321 Helsinki
Suomussalmen kunta
Ritva ja Martti Taskinen, Varpaisjärventie 1276, 73900 Rautavaara
Suomen ympäristökeskus/sähköisesti

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoite on liitteenä.

Osastopäällikkö

Heikki Kovalainen

Ylitarkastaja

Sari Myllyoja

LIITTEET

Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa ympäristökeskuksen päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuunottamatta. Jos määrä-ajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään. Milloin päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vaatimatta, päätös katsotaan tiedoksisaaduksi, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä siitä, kun päätös on annettu postin välittämäksi.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa Kainuun ympäristökeskuksen kirjaamoon. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kainuun ympäristökeskuksen osoite

Postiosoite

PL 115
87101 KAJAANI

Kalliokatu 4

Käyntiosoite

87100 KAJAANI

Fax

(08) 616 3629

Sähköposti

kirjaamo.kai@ymparisto.fi

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa)
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.
- Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja, jollei valittaja ole valuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 80 euroa, ellei valittaja tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain 7 §:n nojalla vapaudu maksuvelvollisuudesta.